

Informatienota

Datum vergadering	: 17 december 2019
Registratienummer	: 37663
Portefeuillehouder	: Rutger van Stappershoef
Bijlage(n)	:
Onderwerp	: Stand van zaken Jongerenparticipatie

Onderwerp

Stand van zaken Jongerenparticipatie.

Inleiding

In deze nota vertellen wij wat wij al doen aan jongerenparticipatie en welke acties wij nog meer willen ondernemen. Ook vertellen wij hoe wij de motie, die op 2 juli 2019 is aangenomen, hebben uitgevoerd. In deze motie heeft u gevraagd om al in het vierde kwartaal van 2019 een jongerenraad te installeren.

Het is belangrijk dat jongeren participeren in hun leefomgeving en actief deelnemen aan de lokale democratie. Daarom willen we de maatschappelijke en politieke betrokkenheid van jongeren in West Betuwe vergroten. We geven hen een stem in gemeentelijke onderwerpen die hen aangaan.

Door middel van verschillende acties, zoals het instellen van een Jongerenraad, willen we zoveel mogelijk jongeren stimuleren om een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving.

Aan de andere kant hebben wij als gemeente de input van de jongeren heel hard nodig. Bijvoorbeeld bij onderwerpen als aantrekkelijke woonplaatsen, eenzaamheid, vrije tijd en ontmoeten. Welke bijdrage verwachten zij van een gemeente?

Onze ambitie: Jongerenparticipatie van 10 tot 23 jaar

In West Betuwe vinden we jongerenparticipatie belangrijk. We willen hun stem horen en er naar luisteren. Wij willen jongeren vanuit verschillende leeftijdscategorieën (blijven) betrekken op een manier die hen aanspreekt. Eigenlijk willen wij dus een doorlopende participatielijijn aanbieden, voor jongeren vanaf de leeftijd van ongeveer 10 jaar.

Hoe

Per leeftijdscategorie zetten we diverse activiteiten in. Met die activiteiten faciliteren we jongerenparticipatie in West Betuwe.

- Voor de jongsten (groep 7 basisschool) doen wij dit op een speelse manier, door middel van het spel Democracy.
- Jongeren tussen de 12 tot 18 jaar, de middelbare schoolleeftijd, geven we een stem in de jongerenadviesraad.
- Jongeren (in ieder geval diegenen die in de jongerenadviesraad zitten) rond de 18 jaar attenderen wij op de cursus Politiek Actief die rond verkiezingstijd wordt gegeven. Ook stimuleren wij de 'doorstroom' naar de Adviesraad Sociaal Domein.
- Voor de latere leeftijd, 16 tot 22 jaar, willen wij de maatschappelijke diensttijd benutten.
- Tot slot willen wij jongeren die zich inzetten voor de samenleving in het zonnetje zetten. Bijvoorbeeld door de uitreiking van een lintje of onderscheiding voor bijzondere inzet.

Van 10 tot 12 jaar: Programma Democracy voor de basisscholen

Al enkele jaren ondersteunen wij het programma Democracy voor de leerlingen in groep 7 van de

basisscholen in onze gemeente. De leerlingen en scholen zijn erg enthousiast over het project. Er doen momenteel zo'n 15 scholen mee.

Democracy is een structureel programma dat we in samenwerking met Pro Demos (Landelijk Huis voor democratie en rechtstaat) hebben opgezet. Kinderen maken op een speelse manier kennis met de (lokale) democratie. Het doel is om samen een stad te bouwen. Voor de inrichting van de stad richten de kinderen verschillende politieke partijen op. Zij ervaren tijdens het spel dat overleg, standpunten bepalen, argumentatie, meerderheid en overeenstemming nodig is in een democratische samenleving. Tegelijk wordt de interesse gewekt voor democratische besluitvorming.

De leerlingen komen bijeen in de raadszaal van het gemeentehuis. Samen vormen zij de volksvertegenwoordiging van een stad. De leerlingen bepalen democratisch wat er nog meer in de stad gebouwd moet worden. Voorafgaand en na het spel kunnen kinderen vragen stellen aan een raadslid, burgerlid, burgemeester of wethouder. De kinderen horen dan hoe het eraan toegaat in de echte gemeenteraad. De leerlingen en leerkrachten zijn enthousiast over het project.

Van 12 tot 18 jaar: Jongerenadviesraad

Jongeren tussen de 12 en 18 jaar, de middelbare schoolleeftijd, kunnen deelnemen aan de jongerenadviesraad. De jongerenadviesraad geeft het college en de gemeenteraad advies over onderwerpen die hen aangaan. Dit kan gevraagd, maar mag ook ongevraagd.

Aanvankelijk was deze jongerenadviesraad gepland in het eerste kwartaal 2020, maar de raad heeft door middel van een motie, het college verzocht om deze een kwartaal eerder te installeren.

In oktober 2019 is de wervingscampagne gestart en in november 2019 is de startbijeenkomst. Tijdens de startbijeenkomst bespreken we hoe de jongeren ondersteund willen worden, welke thema's zij zelf willen agenderen et cetera. We vragen de jongerenraad om, samen met de (externe) organisatie die ze vanaf 2020 gaat ondersteunen, een jaarplan 2020 op te stellen.

Afhankelijk van de afspraken die wij maken kunnen wij een verordening opstellen en vast laten stellen, zodat afspraken formeel vastliggen. De verordening kun je zien als spelregels.

Als de jongeren rond de 18 jaar zijn, bespreken wij met hen de mogelijkheden voor een vervolg 'carrière' op het gebied van politieke en maatschappelijke betrokkenheid. Rond verkiezingstijd organiseert de griffie, samen met Pro Demos, een cursus Politiek Actief. Misschien is het bij voldoende aanmeldingen ook mogelijk om deze cursus tussentijds te organiseren. Ook wijzen we ze op het bestaan van de Adviesraad Sociaal Domein.

Jong & Meer (Proeftuin Maatschappelijke Diensttijd)

Het kabinet gaat de maatschappelijke diensttijd invoeren. Hoe dit er precies uit gaat zien en welke functie de gemeente heeft, is nog niet duidelijk. Staatssecretaris Blokhuis heeft de jongeren daarom uitgedaagd om zelf met ideeën te komen. In verschillende proeftuinen (waar West Betuwe er op dit moment een van is) worden ideeën ontwikkeld en voorstellen bedacht. Een proeftuin is een plek waar organisaties samen met jongeren experimenteren met nieuwe of aanvullende maatschappelijke activiteiten en projecten.

Ongeveer 25 jongeren uit West Betuwe tussen de 16 en 22 jaar zijn actief binnen een Proeftuin Maatschappelijke Diensttijd, onder de begeleiding van Welzijn West Betuwe.

Inmiddels zijn drie succesvolle projecten uitgevoerd. Een daarvan was een dorpsfeest in Heukelum, voor jongeren van 14 tot 20 jaar. In 2020 gaan wij met de jongeren en Welzijn West Betuwe in gesprek om te bepalen wat er nodig is om het project voort te zetten.

Onderscheiding voor inzet

Wij willen jongeren die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor anderen, onderscheiden en waarderen. Voor de leesbaarheid noemen wij dit in deze nota 'een jongerenlintje'. In overleg met de jongerenadviesraad bepalen we de vorm en inzet. Op basis daarvan stellen we beleidsregels, procedures en criteria op.

Financiën

Voor de jongerenadviesraad (ondersteuning en werkbudget) is €15.000 per jaar nodig. De extra benodigde middelen zijn opgevoerd in de decemberwijziging 2019. Voor het programma Democracy staat al een bedrag van € 5.000 in de begroting. De pilot Jong & Meer van Welzijn West Betuwe willen we binnen de bestaande middelen uitvoeren. Dat geldt ook voor de uitreiking van het 'jongerenlintje'.

Verder is personele inzet nodig voor de jongerenadviesraad, beleidsvorming en coördinatie van het 'jongerenlintje' en het programma Democracy.

Communicatie

De ambitie is om jongeren te betrekken bij de samenleving. Natuurlijk doen de meeste jongeren dit al, allemaal op hun eigen manier. De gemeente West Betuwe wil laten zien dat we hun stem serieus nemen: Laat je horen, want wij willen luisteren.

Daarom hanteren we voor communicatie de volgende uitgangspunten:

- Per leeftijdscategorie is de stem anders
- Ideeën komen van de jongeren, we verzinnen het niet zelf
- We sluiten aan op de landelijke communicatie (Democracy, maatschappelijke diensttijd)

We reageren serieus op het advies en de stem van jongeren. Dat betekent dat we vooral doen. We reageren op de stem van jongeren. De nadruk van communicatie ligt op onze reactie: Hoe hebben we geluisterd naar de stem van jongeren?

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris
Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop